

WAT ZIT ER IN HET HOOFD VAN VIRGINIA WOOLF?

NLI Op 28 maart 1941 pleegde Virginia Woolf zelfmoord. **IK IN HET BLAUW**, een tekst van Peter Verburgt, reconstrueert de stream of consciousness die haar naar haar tragische einde meegesleurd zou kunnen hebben. **SARA DE BOSSCHERE** van de Roovers kruipt in het hoofd van de Engelse schrijfster. **MICHAËL BELLON**

Naast Sara De Bosschere staat ook Jan Joris Lamers van Maatschappij Discordia op de scène, maar de tekst van Peter Verburgt, auteur van het legendarische *Wittgenstein Incorporated*, is een monoloog. Sara De Bosschere: "Toen *Wittgenstein Incorporated* een aantal jaar geleden werd hernomen, hebben Peter Verburgt en ik elkaar ontmoet en hadden we het erover of we misschien eens niet een vrouwelijke tegenhanger van Wittgenstein centraal konden plaatsen. *Wittgenstein Incorporated* was een soort reconstructie van een lezing van de denker. Deze voorstelling is ook een fictieve reconstructie, maar dan van het moment waarop een vrouw, die zoveel boeken heeft geschreven en in zo'n inspirerende kringen circuleerde, besluit om de rivier in te lopen. Wat gebeurt er in dat laatste halfuur of uur van haar leven, wanneer ze die radicale beslissing maakt? Op welke manier komen welke gedachten, herinneringen en associaties op? Wat blijft er dan over van een mensenleven? Belangrijke zaken of ook details waarvan je niet eens meer wist dat je ze nog wist?"

Had Woolf voordien iets laten uitschijnen over haar uiteindelijke wanhoopsdaad?

SARA DE BOSSCHERE: Nee, al komt het thema een paar keer voor in de boeken en spreekt er ook uit de dagboeken van de laatste jaren een grote angst dat de dingen over elkaar heen zouden vallen: dat ze geen onderscheid meer zou kunnen maken tussen literatuur, fantasie en werkelijkheid. Zij was net zoals andere kunstenaars ook erg bezorgd en gedisillusioneerd over de Tweede Wereldoorlog. En ze had ook regelmatig momenten van depressie en psychose. Maar het is nooit duidelijk geworden of ze lang is bezig geweest met haar beslissing, of dat het iets was van het moment. De rivier was op dat moment buiten haar oevers getreden. Ze was breder dan ze ooit was, dus zou het kunnen dat dat beeld op een bepaalde manier aanleiding heeft gegeven tot de beslissing. Het enige wat ze over haar daad heeft achtergelaten is een afscheidsbrief, die niet in de voorstelling komt.

Waarom niet?

DE BOSSCHERE: Omdat wat wij vertellen fictie is. Ik spreek ook in de derde persoon.

We doen niet alsof Virginia Woolf op het podium staat. Het gaat over meer dan over vrouw en kunstenaar zijn in die periode. Het gaat over alles wat eronder zit. Hoe werkt zo'n geest? We proberen te 'lezen' hoe iemand 'schrijft'. Het is een poging om haar unieke gevoeligheid te begrijpen. Het verdrinken is ook een metafoor voor verdrinken in je bespiegelingen over wat je leven zou moeten of had kunnen zijn. Bij Woolf gaat het vaak over de angst om misschien een verkeerde beslissing te hebben genomen en meegesleurd te worden door de gevolgen van die beslissing. De tekst doet een beetje denken aan Woolfs boek *The waves*, waarin de zee terugkeert als een refrein. Nu eens reflecteer je over het verleden, dan zit je in het hier en nu. De depressies komen in golven. De metaforen die Woolf gebruikte, en de geldigheid ervan overstijgen haar persoonlijke leven en het cliché van de romantische schrijversdood. Er zitten ook erg vitale en emancipatoire ideeën in. Die hebben met het vrouw-zijn te maken. Daarom vind ik het ook zo belangrijk dat Jan Joris mee op het podium staat. **A**

FR I Jan Joris Lamers (Maatschappij Discordia) et Sara De Bosschere (de Roovers) interprètent un texte dans lequel Peter Verburgt tente de reconstruire les instants qui ont précédé la mort tragique de Virginia Woolf.

EN I Jan Joris Lamers (Maatschappij Discordia) and Sara De Bosschere (de Roovers) perform a script in which Peter Verburgt attempts to reconstructs the moments before Virginia Woolf's tragic death.

IK IN HET BLAUW • 17 & 18/10, 20.30, 19/10, 15.00, €8/12/16, KAAISTUDIO'S, Onze-Lieve-Vrouw van Vaakstraat 81 rue Notre-Dame du Sommeil, Brussel/Bruelles, 02-201.59.59, www.kaaitheater.be